

The Project Gutenberg eBook of Satu Sallisesta; Uni, by Jacob Fredrik Lagervall

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Satu Sallisesta; Uni

Author: Jacob Fredrik Lagervall

Release date: December 6, 2014 [EBook #47550]

Language: Finnish

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK SATU SALLISESTA; UNI ***

Produced by Jari Koivisto

SATU SALLISESTA; UNI

Kirj.

J. F. Lagervall

Helsingissä Präntätty Waseniuksen tygönä Wuonna 1831.

Imprimatur.

J. M. af Tengström.

SATU SALLISESTA

Joka epäilemätä oli esi isä niillen mainittavillen Sallisillen, jotka aina johtahtivat suomen suojelemisen, ja joista se suuri ja aina muistossa piettävä samannimellinen Karjalan Genraali heijän

kunniaksensa kehui perijuurensa olevan.

Vävy vanhan Väinämöisen
Joukkavainen jousi Käissä
Kulki yksin Kuusikossa
Mäen alla männykössä,
Vaimon vaipuneen havahti
Toimettomana tokahti
Näki maahan nääntyneenä
Kuuristautunna Kumoon
Kylilleen Kyyristynnä
Eukko runsas rungaltansa
Vaimo vahva vartalolta
Vaan oli vahtoa vajilla.

Pieni lapsi laitumella
Venyi vieressä veressä
Tantereella miehen taimi
Veressänsä vierettiisä
Käänteliisä Kätkyetä
Ilman vitmita vireesti
Ilman liekuta lepäisi;
Potki poika Sorkillansa
Tanteretta miehen taimi
Laitumella lauleloopi
Lauleloppi laullansa
Äliseepi äänellänsä
Taputellen tanteretta;
Ehti einettä emältä
Ano eineen apua
Näkeepi emänsä nännät
Näki rinnat riippuvaiset
Tapaa hertaisen tavaran
Kullan vertaista venytti
Imeksi imeisen alku
Miehen alku mieleksiipi;
Vaan ei kuollut kumppaniksi
Eikä kelpaava emäksi,
Eikä synny Syöttäjäksi
Ihanaks imettäjäksi
Ensinkään elättäjäksi
Kalliiksi Kantajaksi
Vakavaksi vartiaksi
Holhojaksi huonon lapsen.

Jousen kätki Joukkavainen
Varsinkin vasamat kätki
Peitti pienen pehkon alle
Nuolet toiste nouvannaksi
Aseet toiseksi ajaksi;
Jätti jänteen ahollen
Ampu kalut kannon alle
Otti pojan polvillensa
Syyttömän syliinsä nosti
Viattoman viisas ukko,
Omaksensa otti pojan
Omaksensa orpo lapsen
Laulu lapsen lapseksensa;
Kotiansa kohti koiti
Kanto pojan kartanoonsa
Saavun saaliinsa tupaan,
Perä penkillen asetti.
Kätkyt käytiin samassa

Laitettiin tuvan lakasta
Parvesta paraan pirtin,
Joss oli lasta Joukkavaisen
Kuusi kuuta tuuitettu
Viatointa viihytetty
Vaimon tainta taivuttettu
Tyttö lasta tyyvytetty
Äitin kaimoa katottu.

Vaan kuin kului kuusi kuuta
Puoli auringon ajosta;
Niin ei käynnyt kätkyensä
Eikä viihy vitmissänsä,
Jätti vapukka vakunsa
Heitti liekun heinikolle
Jätti kätkyen keollen
Pientarellen pieni impi
Jätti vitmin viisas lapsi.

Vierauttua vitmistänsä
Vielä vierautu välemmin,
Herttaisista herkuistansa
Maamon majjosta makeesta
Elatuksesta emältä
Emon eineestä eroisi
Kasnaisista kantajansa
Muona kontista komeista
Kaunoisista kaksoisista
Maito maljoista makeista
Toivossa tulevan toisen
Tarvihtevan tuon tavaran.

Yli Yötä liekkumata
Vietti liekkusa levossa
Kätkettynä kätkyensä
Säilöisässä pieni sänky;
Sitten tuotiin tupaan
Tuohon tyynyt tyyrättiin
Tyynyt piettynä tytöltä
Lapselta lakanat pietyt
Vaippa piettynä vapolta
Tuossa lapsi lauleloopi
Hyräilö hyvännäköinen
Roikoi rohkia näöltä
Kaunis poika karjalassa
Tuota vaimo tuuitteli
Elätti talon emäntä,
Tuuitteli turvaksensa
Vanhan päiväsä varaksi,
Vapollensa vartiaksi
Avioksi ainoallen.

Vaatehti varakas vaimo
Kauhtanalla kauniilla
Sametit oli sarvenoissa
Hihan suussa hirven nahkat
Puhkina punaiset langat
Paino paklat kauniiksi
Keltaisiksi kengän paklat,
Siniseks sukan siteet,
Pani kaksi paita vyötä.
Anto pajjat paltinaiset
Toiset anto aivinaiset;
Jalot jalkineet jakeli,
Kengät kenkkäisi kepiät

Upokkaat upoisen uuvet
Pahlikkaat parasta kättä,
Varsin vahvat varsiltansa
Kauvoiltansa kauniimmat
Perotoilta pehmiämmät
Koroiltansa kohtalaiset
Apsatilt alati sievät
Muilta paikoilta mukavat.
Sukat surman mustunaiset
Syylingit syven näköiset.

Kasvo poika kauniisti
Ankarasti miehen alku
Hyvä tahtoinen tavoilta
Opiltansa oivallinen,
Ämmän neuvokit älyisi
Johtatukset Joukkavaisen
Värssyt vanhan Väinämöisen
Yllytykset ymmärtävän;
Tehä suuria tekoja
Palveluksia paraita,
Kuninkaalle kuuluvia
Isänmaalle mainioita.

Ite vanha Väinämöinen
Oli kummiksi kututtu,
Nimen antajaks anottu
Vaimoinensa vanha ukko
Vaateriksi vaaittuna;
Otti syyttömän syliinsä
Pani pojjan polvillesa,
Kahtoi kaunista näköä,
Sanoi vanha Väinämöinen
Tahon taivaan julisti
Suonnon julkisen Jumalan;
Tämä suomen suojelooپی
Varjeloopi valtakunnan,
Karjalamme kaunistaapi
Savon saattapi eloon,
Antaa rauhan Aunukseen,
Päästä Hämeen häästä,
Pohjan puolen polttajista,
Laitta lappiinki eloa
Einettä etäisille,
Ouvoillen opin valoa
Ylimaahan ymmärrystä
Tietoo maahan tiettömään;
Tämä on salosta saatu
Mäen alta männyköstä
Tämä saalis sallituna;
Niin mä sanon Salliseksi
Kutun kummi poikaiseni
Kutun kuuluisaks tulevan
Suvun suuren esisäksi.

Nousi Sota suomen maassa
Syttyi synkissä saloissa;
Vihollinen Viipuria
Poltti selväksi poroksi,
Turun tuhkakksi mänetti
Kekäleiksi kelpo paikan
Raunioiksi rautalinnan,
Ajo asukkaat ahollen
Mänemään räntämäillen;
Löi kumoon Kuuston linnan

Kaappaisi Kajanan linnan
Vahin maatessa makeesti
Komentantin Korsatessa.

Kuningasta kuusi kulki
Kuusi ahnetta ajoivat,
Suomen maata sortamaan
Sotimaan suomen nientä,
Kaatamaan Karjaloa
Jakamaan jaloa maata.

Sano vaimo, Salliselle
Sano hellillä sanoilla
Sytöväällä syvämmellä,
Pois tulovi pojan lähtö,
Pojan matka näiltä mailta
Rauhaisilta rannikoilta
Kukkuloilta kuuluisilta
Rannoilta rakastetuilta;
Kuningas on kuhtununna
Esivalta ehtinyssä
Valtakunta vaatinunna
Maamme hallitus hakenna
Maamme haltia manannut,
Kaikki kantajat asean
Kaikki kantamaan asetta
Kaikki miehet miekalliset,
Miekalliset miekkasille,
Miekattomat miettimään,
Kuinka ansaisiit asean
Miekan miestä merkihtevän,
Miekka miehen kaunistaapi,
Akka on asetoin miesi
Vasamoita vaimonlainen
Nyt on soitettu sotaan
On tahoittu tappeluun;
Sekä miehiä merellä
Että maalla mantereella
Tappeluissa tarvitaan
Varjelukseks valtakunnan.

Kuin on leikit leikittynä
Kuin on voitot voitettuna
Tapeltuna tappelukset
Kuin on suomi suojeltuna;
Tule tuttuun tupaan
Ennen maattuun majaan
Uutoiseen uutimeen,
Tule tietyllä tilallen
Laverillen laitettullen,
Työnnän sullen tyttääreni
Annan Vapon vaimoksesi,
Annan Sullen ainoani
Oman lapsen sullen laitan.

Tuota toivoin toisin ajoin,
Tuota toivoin toivottua
Aina ajoin aprikoin,
Toisin toivoni hävisi
Lohtutukset loikaistuivat
Pakeni paraat uneni;
Luotan luojani tekoin
Luotan vanhan Väinämöisen
Ihmeteltävän Isäni;
Että sullen ikeä suovat,

Suovat sullen miehen mielen
Miehen miehuuven lupooivat
Suovat Suomellen sovinnon
Valtakunnallen vapaallen.

Polvet pojalla vapisi
Syvän sykki Silmät siity,
Mullen Vappo vaimokseni?
Mullen siskoni siviä?
Eukoksi emoni lapsi!
Akakseni ainoasi!
Ei sitä siiek Väinämöinen
Eikä sukumme suvaihte
Ajatukset myöten anna,
Lupoa lujat lakimme
Laki kirjat kiinteimmät
Lain lautaiset niotut.

Vaimo vastaten sanoopi
Ehättää hyvä emäntä:
Empä ole sun Sukuusi
Enkä oikia emäsi,
Vaikka olin vartiasi
Huonouudessa holhojasi
Alti heikkona apus;
Sinä olet otto-poika,
Poika saatuna salosta
Kuletettu kuusikosta
Miehen käyessä metällä
Jousen kansa Joukkavaisen.
Löytty löytönä keolta;
Entisen emäsi kansa
Jonka sää oli särkenynnä
Hajalleen hajottanunna
Vatan ukkoisen vasama
Ukon ilma irti lyönnyt;
Jos oli silmät siskon päälle
Palanna pahana lassa
Povi poikana sytennä
Kolkuttanunna kovasti
Syvän tuolla syyttömänä
Vireesti viattomana,
Lempöisissä leikissänsä
Lasten lausuissa somissa
Kätköisillä käyessänsä
Piiloisillansa pihalla
Syleyksissä syyttömissä;
Niin paloi tuli paremmin
Rinnan liekki leimuapi
Vaimon tuota vastattua
Ehätettyä emännän;
Silmät auki aukenivat
Tunto tunnusti totuet
Luonto toivoja lupaisi,
Ajatukset aivoissansa
Onnen taitoa opetti;
Kiihty toivossa kipuna
Onnen etuja ehätti
Autuen alun osotti.

Vappo varjoin vapisi
Ilo ihanan valaisi
Kasvon kauniin punaisi,
Illossansa viikon itki
Pieni piika riemussansa;

Kauvan maahan kahteloopi
Silmät siltoa hakivat
Kolpihtoa kohtaisivat
Noutiit nostopalkkiloita.

Viimein sano viisas tyttö
Vastaisi ihana impi
Tyyni tyttö taitavasti;
Sanat on sanottu ennen
Ennen meitä merkittynä;
"Vieras veikkoa parempi
Emon lasta laupiampi"
Jopa totuen tokatin;
Jos oli velienä omana
Aina armas mielestäni
Mielen ainoa ajatus
Ajan ainoa huvitus
Ajan vietto veikkonani
Lempee leikki kumppanina;
Niin on kahta kalliimpi
Vappoo vaimoksi kysyjä
Emännäksi ehtiväinen
Toveriksi toivojani
Kumppaniksi kuhtujani.

Tuli vanha Väinämöinen
Tuli tutisten tupaan
Äijä ärjäisi äkisti
Ärjäis äänellä kovalla
Kiljui kiivailla sanoilla,
Mitkä teill on tuhmat tuumat?
Mitkä nerkat neuvon piennät
Mitkä arvella asiat?
Hävetkätten häinne kansa
Kansa naimis kauppoinne,
Kuin on sota suomen maassa
Vaino Valtakunnassamme.

Jouvuk kohta Joukkavainen
Saata Sallinen sotaan
Laita lapsesi meluun
Otto poikasi polaan.
Ite vanha Väinämöinen
Jouvuttaapi Joukkavaista,
Joukkavainen anto jousen
Tarkan tapparan tapaisi
Keihäs nyökön kelvollisen,
Vapukka vasamat ehti
Varsin varmimmat valihti
Nopiammat nuolet nouti,
Ehti piilit pieni piika,
Kokoili kylän koristus;
Emäntä eväät laitto
Vanha Vaterma varusti,
Tallista talutti ruunan
Rassasta ratas hevoisen
Kujasta kululta kuulun
Varsan vahvimman valihti
Varsan varsoja paremman
Varsan vanhan Väinämöisen,
Jonk oli vanha Väinämöinen
Appi antanna vävyllen
Anto ajella kotiinsa
Ajella apen tyköön,
Koska aika myöten antoi

Koska jouti Joukkavainen
Konsa enätti emäntä;
Tämän ruunan ruskoittavan
Tämän varsan vaskikarvan
Tämän tähtiin näköisen
Tämän kuuta kuulavamman
Varsan varsoista valitun.
Varsan vanhan Väinämöisen
Antoi pojajallen anoppi
Anopiksi aprikoiva
Ennestään emän siainen;
Toivoi toilla pääsevänsä
Hällen varsin vanhemmaksi.
Vappo vaatteet varusti.
Sallinen satulan ehti,
Heitti hellät jäähyväiset,
Heitti hellät silmän iskut,
Heitti hellät huokaukset,
Siittä kiiti kiireesti
Nelissä neijon luota
Tyynimmän tytön tyköä,
Kerran kahtoi kankaalla
Männessänsä männykössä
Taaksensa tantereella.

Vaimo vaivoonsa valitti
Emäntä enemmän itki
Äiti huoltansa älisi
Erotessa ensi kerran
Kasvokkaasta kauniista
Polvi pojasta somasta
Totisesta toivostansa
Vanhan päivänsävarasta.

Vaan ei Vappo niin valita
Eikä äännä tyyni tyttö
Äännä äänellä kovalla,
Itki Sallista salassa
Huutamata huokaili
Yli öihen yksinänsä
Iteksensä impi itki
Voivotteli vuoteella
Yksin ollessa olilla
Pehmeillä pehuilla maaten,
Veikkoansa veisaili
Muihen maatessa murehti
Kyvetteli kyynäleitä;
Lähätti totiset toivot
Että tervennä tekisi
Tämän matkan mainittavan
Tämän kulun kuuluisamman;
Totisesti toivottaapi
Että saisi Sallisesta
Kuulla töitä kuuluvia,
Toiste toivoosa toruupi
Lähättääpi toisen toivon,
Että rauha rakentuisi
Että katoisi kapina
Sota Suomesta häviisi,
Ettei suotaisi sotoa
Tahoittasi tappeluja;
Niin se Vapukka valitti
Niin se toivoi tyyni tyttö
Pieni piika piiskutteli.

Kuuli vanha Väinämöinen
Kuuli kummi voivotuksen
Lapsen lapsensa surua
Keksi vaivat Vaapukkansa
Valitusta pienen Vaapon
Sanoi jäykillä sanoilla
Vappoa toven torujen
Lapsen lasta laimennellen;
"Etzäs tunne tuhma lapsi
Tuota älytöin älyä
Ajattele asiaksi
Vakautta valtakunnan;
Että soata sovinto
Arvanlyömätä asiat
Kuen kuninkaan kulungit
Vaivat kuen valtakunnan,
Ei ne ratkia rahalla
Eikä suoria soatak
Summat suuret summauk
Ilman soata sovinto,
Soan aine aina varma
Takaukset tappelullen
Toista toimittaa toraksi
Viimen saattapi sauksi
Vihtoin viikkoiseksi vihaksi
Kapinaksi kauhiaksi
Varmaksi vainon ajaksi.

"Vaan kuin on voitot voitettuna
Tapahtunna tappelukset
Veittynä veriset miekat,
Nähty nälkeä kovoa
Vaisaisuuta ja vajoota,
Maahan kaattu kansakunnat
Toinen toisen voittanunna
Ilman voitota itellen
Vaivat varsin palkaksensa.

"Sitten silmät aukiaavat
Havaihtovat hallihtiä
Ettei sopisi sotia
Aivan tyhjiä aseita
Sota solmia sovinnot
Sota rauhan suorittaapi
Valtakunnallen vakuuen,
Toisin on rauha toivottava
Rakas rauha rannoillemme
Rakas rauha rakkaille;
Vaan suomma vakavan rauhan
Lujat lupaukset sovinnon,
Sovittu sota keolla
Tehty miekkamme terällä
Tehty aseimme avulla
Jouvutettu jousillamme
Vasamoilla valmistettu,
Rauvan kansa ratkaistuna
Urhollisilta ukoilta."

Saatiin sanomat soasta
Saatiin sanat Sallisesta
Sangarista Sallisesta
Taitavasta tappeluissa;
Kuuluu kummia tekevän
Ihva ihmeteltäviä:
Kiivas kimpussa Keolla

Julmemp juutasta jutuissa
Paljon hiittä hirviämpi
Kalmalaista kauhiampi
Melutessa miekka käissä;
Herettyä heitti riian
Vihan viskaisi keollen
Torat toiseksi ajaksi.
Kaatuneista kahtoi kaikki
Veljet kuin vihollisetkin
Ouvot omainsa tavalla
Kahto kaikkein vajoota
Kaikkein tarpeita tapaisi;
Kuin havaihti haavoitetun
Löysi lyötyjä Keolla
Joit oli rauta raaellunna;
Tahi maahan tallattuja
Ahtauessa yljettu;
Niitä viinoilla virotti
Niitä sipautti simoilla
Vojjellutti voiteilla
Otti ommellut Vapolta
Kaulastansa kaulaliinat,
Nenä riepusa repivi
Hienot liinat liesengiset
Tilkuiksi tihit liinat
Palaisiks paraat paijat
Hienot paijat palttinaiset
Annetut anopiltansa
Valmistettuna Vapolta
Osavasti ommeltuna,
Niillä tulvan tukkejaapi;
Rinnasta ritarin nauhat
Kauhtanasta Kaunistokset
Mekosta metalin nauhat
Kateista kajjat nyörit,
Hipastansa kulta hiihnat;
Joilla sievästi siteli
Kiinitti kipiät haavat
Veti verta vuotavaiset.

Vappo vaitellen vaelti
Kulta kukka kurkistellen
Heijas helmi heinikossa
Koivukkoon kosken luokse
Lahelmaan pienen lammin;
Lahelmassa lauleloopi,
Kuin se tuttuni tulisi
Yli järven ystäväni
Yli maihen mainittava
Sallinen yli saloin;
Tuollen suuta suikkoasin
Jos oisi suu suven veressä,
Tuollen kättä käppejäisin
Jos oisi Käärme kämmenpäässä,
Tuollen kaulaan kavaisin
Vaik oisi kaula kalman luista.

Mehtä vastoopi Vapollen
Metän ukko mehtimiessä,
"Nyt se tuttusi tulooipi
Ennen nähtysi näkyypi
Sill on suu suven veressä
Sill on Käärme kämmenpäässä
Sill on kaula kalman luista."
Kuului ruske kuusikossa

Mäen alla männykössä
Vappo varpoja hajotti
Lepän lehtiä levitti
Koivun sorppia kohenti
Tuomen oksia ojenti
Haavan haaroja hajotti
Veti pois vesoja tieltä;
Merkitäksensä melua
Kapina katellaksensa
Näki sorian sotian
Sota miehen merkillisen
Joukon haltian havahti;
Joll oli miekka päällysmiehen
Jousi joukon juohattajan
Väen saattajan sapeli
Kortikka komanto herran;
Joka sutta surmoapi
Mestoa metän petoa,
Veri juoksoopi jokena
Piraskaapi veri pisarat
Hukan tulva huulillensa
Kasvoillensa kauniilla
Ympäri suloista suuta,
Parrallen paraimman miehen
Miehen miehiä ylimmän;
Kantoi kaulassa metalin
Riippui risti rinnassansa,
Joss oli kuolema kuvattu
Maalattuna maanalainen
Kalman luita kauhioita
Ripustettu ristikollen
Alle Kalman Kauhistavan.

Käissä kärmeen näköinen
Saatu letti Saksan maalta
Ruoska Ruotista tavattu
Puolan pojilta otettu,
Joka käissä käpristisäk
Joka kääntyi kättä myöten
Käppyrään kärmeesksi
Sillä surmasi susia
Sillä kaatoi karhut maahan
Mestaisi metän petoja
Säästi miekan miestä vasten
Vasten vertaista vasamat
Sapelisa sangariillen
Jok ei tahtonna tapella
Eikä tohtinna torailla,
Sitä ruoskalla ropaisi
Kerran keski hartioita
Kerran pitkin selkä piitä
Kolmannen näköä kohti
Vahvasti neneä vasten
Siitten pani paimeneksi
Heitti hevoisten vahiksi
Muutti muihen passariksi.

Häll oli kaaret kasvopäissä
Naamassa mokommat naarmat,
Otassansa oiva merkit.
Merkit miekalla hakatut
Sapelilla saatettuna
Tehtynä terästetyllä
Kovan kortikan käreällä
Heittääpi heponsa irti

Koivukkoon konkorinsa
Opottaan oiva ruunan
Heinikkoon hyvän heponsa
Ruohokkoon ruskoittavan
Ite vastaan Vapollen.

Sanallensa Vappo varma
Sulhon kaulaan kavahti,
Hällen suuta suikkoapi
Hällen kättä käppejääpi.
Joutuut Joukkavan taloon
Saattoi Sallisen tupaan
Ammoin tunnettuun tupaan
Kotvan outettuun kotiin
Joukkavainen jouvuttiisa
Lasten kummii kuhtumaan
Vaatimaan vanhempia
Vaati vanhan Väinämöisen
Vaati vanhan vaimoinensa
Vaati apen ja anopin
Kuhtupi molemmat kummit
Jotk oli kummit kummallengin
Pappina nimen panossa,
Sallinen salollen saattoi
Joukkavaisen jousinensa
Seuraisi yli selyksen
Yli kummun kuusikkoon
Kulki kuusikon yhdessä
Koti korvesta sivuute;
Kaatoi Karhun kaatoi kaksi
Parven tettriä telaisi
Muita lintuja lisäksi
Teki purit koivu puusta
Renttuvat reen tapaiset
Nijo niverä peräiset
Pani patvesta kokoon
Katajaisen kahvan laitto
Kapilaiksi suo karangot,
Lyhyet lyly näreet
Jotk oli lujemmat luuta
Vati pahkoa paremmat
Vahvemmat vati visoa
Malja visoa visummat
Tuuliis kopria kovemmat
Laittoi kahet kannatokset.
Karhut kaustoillen asetti
Pajuillen paraat paistit
Metot keskellen keräisi
Pienemmät pinoon päällen;
Jotk oli jäämässä jällell
Taikka tiellen tippumassa
Niitä niinellä nijoopi
Vihta pannoilla paraiten,
Taikka konttiisa kokoisi
Sumppusi sumsan kielen alle;
Riippui vielä viilekkeissä
Jotk oli jällell jäänyt
Eikä soplihtaan sopinna;
Vappo istu ikkunassa
Lahjuksia laitteloopi
Vaan ei valmistuk tekonsa
Soristauuk sormikkaansa
Lapaisensa laaullensa
Langat hällä hämmentyyppi
Puikot putoovat käsistä

Nieklat nieklojan näpistä
Hyvän hymmin hyppysisistä,
Silmät sihtoovat pihallen
Tapailekset tanhuallen
Veräjällen vääntelekset
Josta outtaapi omansa;
Outti päivän päästä päähän
Auringon alasmänössä
Outtetuu kotiin koiti
Ilmautupi illan suussa
Tuli tultua hämärän
Taluttapi tammoansa
Kulettapi kuusikosta
Kaik oli hiirakka hiessä
Vesi herneessä heponsa
Vaahtevana vaalakkansa
Vesi tippu tiilarista
Kannakkeista karpalona
Helminä hevon kylestä
Kuin kuletti kuusikosta;
Korventakoa kotiin
Kannakkeissa karhu kuorman
Joss oli lintuja lisänä.

Kututtuja kulki paljon
Kulki kuhtumattomia
Kulki kuokka vieraita,
Varttuus vanhan Väinämöisen,
Tapa Joukkavan talossa
Koria kututtu vieras
Kututtuja kuhtumatoin
Koriampi heijän koissa
Toiset askelin ajoivat
Nuoret nuotreilla jaloilla
Vanhat keppiinsä varassa
Sallinen oli saloa
Kuhtununna kymmen kunnan
Kuuluisia kumppania
Yllyttännä ystäviä
Toveriinsa toivonunna
Hänen häihensä tulevan.
Kulki kututut sotiat
Toivat toisia keralla
Toiset kantoi kanteleita
Toiset torvia ilollen
Sarvet vaskesta valetut.

Oli kaikillen olutta
Viljoin viinoja makeita
Mettä melki puolikoita
Oli paistia paraita
Talkkunaa tavalla maamme
Taplikkaita tähteiksi
Paljon paistettu varoillen;
Ken suvahti sullisinoa
Kellen piti piiraisia
Kellen keitin piiraisia
Kuka talkkunaa tapaisi
Rasva rieskoa rakasti
Kuka kukkoja suvaihti
Kaikellen oli Kahtalaiset
Kalasta kalan leveiset
Liekemmät sian lihasta,
Rohkeet tungeksen rokallen
Kainut kaalillen asettui

Rokkoo maahan roiskattin
Kaattiin kaalia lavallen,
Läikkyyi maito lämmitöstä
Vapoilla vait varoilla
Emännällä eine maljat
Joilla liemiä lisäisi
Joilla einettä enenti
Ahkerasti ammentaapi.
Ei ollut jouten Joukkavainen
Eikä Sallinen Sanoita
Kehoittaissa kestiänsä
Yllyttäissä ystäviisä
Nautiintoon naapuriisa.
Ken ei sietännä simoja
Vielä viinoa suvainnut
Osannut olutta juuva
Sillen Kaljaa kaaettiin
Oli vaassoa varoilla
Makee marjoista katajan;
Oli tehty teppovettä
Hapan maitoa haettu;
Mikä mitäkin suvaihti
Kuka kutakin halaji.

Ilohtipi kaikki kansa
Ilohtivat iltakauen.
Lyötiin koppia kovasti
Linnaisilla liehuttiin
Soitti paimenet somasti
Sarvillaan saalla lailla
Viisiin viiteen kymmeneen
Toiset torvilla torisi.

Paras vieras Parviainen
Jok oli opissa ollut
Pomporissa poika miessä
Taitoi maaliman tarinat
Lystit laulut lauleloopi
Monin kielin mongertaapi
Vielä tanssi taitavasti
Vieri ketränä keolla
Pyöri pyöränä pihalla
Tasaisella tanhualla
Eissä rappusiin ratassa
Mäen alla määlhtänä;
Neuvoi sitten neitosillen
Parviainen pantti leikit;
Vaan kuin vaati palkintoa
Lunastusta pannun pantin
Suuta suikata tapaisi,
Pakenivat Parviaista
Pojes pojista mänivät
Ylös ehtivät emänsä
Varaksensa vanhat eukot
Tutut ämmät turvaksensa
Ettei tarvita tapoja
Tapoja tavattomia
Ottook outoja opiksi
Vaarallisia valita.

Ite vanha Väinämöinen
Lauloi lauluja somia
Toivoi onneja totista
Suopi suosio suloista
Saattain Sallista tilallen

Untoiseen uutimeen
Jossa Vappo vaipan alla
Peittäin silmiissä perite
Outti kauvan Outettua
Outti viikon viipynyttä
Outti sulhoa suloista
Outti miestä oivallista
Outti onnesa osuutta
Outti toivosa totuutta.

Nuoret nukkuvat uneen
Vanhat vaipuvat levollen
Vaan ei vanhoja nukuta
Aamuisella aivan kauvan
Valppaat on vanhat vaimot
Virkut viisaat emännät,
Kuin on mielessä mitään
Tesmällensä tehtävätä;
Nostattivat nuoren muorin
Vapon saivat valveillen
Kasottivat kaunokaisen
Lakin päähän laittelivat.

UNI

Kaavailtu Oehlenschlägerin Uniin Mukaan.

J. F. Lagervall

Viipurissa, 1831.

Imprimatur:

J. M. af Tengström.

Kuin kuleksin kuutamella
Osotuksella Otavan
Niin en kahtonna katala
Älmämielinen älynnyt,
Huolessani huomannuna
Enkä tuhma tuntenunna
Kehnopäinen Keksinyynnä
Tokahtinna toljosilmä,
Niitä Maita Maailmoita
Sitä Sakeeta Saloa,
Kuhun Kuu minun kuletti
Minne osotti otava
Saattoi vanha Saattajani
Kuulu kulku kumpanini.

Yön mänetin mättäällä
Kuluttelin Kuunvalossa
Tähen loistossa lopetin
Umpi lammin laiteilla
Valo Auringon avitti
Aamun tulo tunnustella
Päivän terä tiettäväksi,
Että olin eksyksissä
Olin Sakeessa Salossa
Yksin yöni viettänynnä
Murhannunna mustat tunnit.

Vieri Silmäni Siniset
Pilven näköiset näkimet
Kyhkyisen kynän näköiset
Siirtyi kiini Silmän kannet
Painu kiini paksut luomet,
Uuvuin raskaasen uneen
Korsauksiin koviin,
Kantoit unen kakkiaiset
Kantoit kaupungin turulle,
Kaupungissa kauniissa
Pesässä peri Somassa
Kaikki kalut mullen kuului
Kaikki kartanot minullen;
Kaikki käviit käskyjäni
Asijoitani ajoivat,
Minun mieleni perästä
Tapaisivat tahtoani
Toimittavat toivoani
Mieli halua hakivat.

Linnani likellä seiso
Seisoi keskellä ketoa
Kaunis kartano kajotti,
Katettuna kauniisti
Katto vaskesta valettu
Kuparista kuuratusta
Kasarilla kaunistettu
Kulta juormuilla kuvattu;
Vielä rauvasta raketut
Vesi rännyt räystäissä;
Ikkunat iloiset nähä
Lasit kauniit katella
Kuumoittivat kuunvalossa
Pimiässä pitkän matkan
Loistiit loittoa Somasti
Ankarasti auringossa.

Seinät selvästä kivistä
Ruskialan ruukin luota
Savotasta Saatettuna,
Sisästä tina Silatut
Mahtavasti maalattuna
Paksuimman paperin päälle
Kummallisia kuvia
Joita peitti suuret peilit
Lasi-liinat liikutteli.

Istuimet punaista puuta
Tuolit tuovut Pietarista
Penkit suuresta Pesästä
Yli Laatokan Laverit.

Laessa lasiset ruunut
Joissa kynttelit kytivät

Valon aineet asuivat,
Paistoivat tali palaiset
Vaksiset valoa antoi,
Antoit aivan Suuren leimun
Valon vankan vaikuttivat,
Liekin liehkiän levitti
Öljy yöllä maatessani
Lamppu Laijalla lavani.

Uunit tehyt aivan uuvet,
Savun saattajat raketut,
Upo uuvet uunin ukset
Ovet aivan oivalliset
Ovet vaskesta valetut,
Henki reijät heitettynä
Lävet pienet lämpymälän
Varustettuna varillen.
Sillat Sini Maalattuna
Kummallisesti kuvatut.

Olin aivan onnellinen,
Olin riistasta rikassa
Varsin varakas elosta,
Oli kullat kukkarossa
Oli taskussa tavarat
Housu säkissä hopeat;
Riippui ristit rinnasani
Paistoit tähet täyelliset
Välkyivät moni väriset;
Kauniisti Kaulaani
Silkki Nauhoilla siotut;
Ansiosta annettuna
Ennen tehyistä teoista
Laillisista laitoksista;
Ilman liian liukastoksen
Varsin valskita valeeta
Ylenpaltisen pakinan
Kahen kielen Kantamata;
Syytöintä Sysäämätä.

Kuin oli kaunis Kauhtanani
Kuinka Puhtaat pukeni!
Oli rikkaan rimennot
Housuissa hopia Nyörit,
Miekka vyöllä mieltä myöten
Kaksi Kannusta jalassa,
Haukan höyhenet hatussa
Hipassani kulta hiihnat
Silkki nauhoilla Siotut
Keltaisiin Keträksiin.

Ystävänäni ylimät
Sukulaissa Suuret Herrat
Virka miehet viisaimmat;
Morsiammeni monesta
Kaikkein Kauniimmaks katottu
Nätimmäksi aina nähty
Siviäksi Silmitetty,
Aina arvossa pietty
Aivan hyviltä avuilta
Suhteen Suuroisen Sukunsa
joka Soitti Soriasti
Kauniisti Kanteletta,
Noilla Sormilla Somilla
Nätimmillä näppilöillä

Kielet tajjolla tapaisi.

Ilo impini ihanan
Soitto Soman Piikaiseni
Hymmin hyppyisiin hyminä
Soittonsa Sana Sovitus
Laulu lapsen lauhkiamman
Minun mieleni ilautti;
Syvän toivosta Sytöopi
Rinta riemusta palaapi
Aivot ailahti ilosta
Veri Suonissa sulaapi
Nääntyypi minun näköni
Huonot Silmät huikenevat,
Enkä jaksa ensinkänä
Kanta kaikkii onnejani.

Havain hakoa halaillen
Sylin Määräten Mätästä
Suuellen Suloa Maata;
Kulta kukkaroo hamuillen
Keksin ketun kärmeeltä
Nahkan Maalla Matajalta
Sitä koprat kopristeli
Sitä näppini näpisti
Sitä hyppyiset hyväili
Tuo oli työpöisen tyhjä
Eikä hohtanna hopiat
Enkä kuullut kultaisia
Enkä rautaista rahoa
Enkä tinaista tipoa;
Etin oman ympäröksen
Tapaisin omat taukset
Kaivoin oman Karmanani
Etin eväs konttijani
Sumsoani Suinailin;
Ei ollut eineen apua
Ei millä ruuallen rueta
Särpimeksi Säästettyä;
Taskut tyhjä tavaralta,
Kaik oli katottu ennen
Kaikki ennen Kaivettuna
Turhin tuhlattu eloni
Hävitetty häiriöllä;
Nälkään olin Nääntymässä,
Kova Surma kohti seiso
Jaloin kaksin kalmalainen,
Kova Kuolema näkypi,
Etin Moista Morsianta;
Etin ystävää ylintä
Ankarata auttajaani,
Tuo oli Paikalta paennut
Loittoisaksi loikastunna
Eikä jälkee jättänyttä
Kunne kulkea perästä?
Eikä merkkiä metässä
Jost oisin osannut tietä
Mistä armoa anoa?
Leipä palaista pakota
Mistä saaha Saappaia?
Kuka kengät kenkkejäisi?
Kuka Pajjan Paikattoman
Repaleen reijättömän,
Joka peittäisi peräni
Joka Sorkat Suojeleisi

Varjois Vahtani vajavan;
Kuka kuhtuisi tupaansa?
Kuka korjoisi Kotiinsa?
Kuka Saattaisi Saliinsa?
Suojeleisi Suojissansa.
Karhu kahtooipi metästä
Vesasta verinen Ukko
Kuurupi mettän Kuningas.
Metän ukko uhkoapi,
Heti käyvä hengen päälle;
Pahoin ilves irvisteli,
Susi Suruni lisäisi,
Pienet peot pelkoani,
Konnat Korvessa kutoivat
Korvissani Korsutteli,
Sammakot Savipurossa,
Ristikkoon rinnalleni
Oli matanna Matoja,
Tuuli tuonnut toukasia;
Onki lieroja letissä
Kaivelivat kasvojani,
Kaksi kaulalla mateli
Kaksi kaivoi Sieramia,
Suurin Suuta Syyhytteli,
Ukon Koira korvijani
Karva hurtta huulijani.
Povessani mykrä potki
Vesi mykrä myrkyllinen
Vieen hiisi hirvittävä
Sisiliskoja Sisällä.
Itku seurasi iloa,
Ilo muutti muotoansa
Muuttui mustaksi Mureeksi.

F. L.:ll.

Tässä kielen murteessa on monessa Sanassa aa ee ii oo yy ää ja öö luettavat eritain toisestansa ja ei niin kuin kaksinkertaiset (Diphtongit) esimerkiksi:

Mättä-ällä ei Mättäällä, Kova-an ei Kovaan, Kauni-issa ei kauniissa, ja niin edespäin. Senjälkeen kuin ulospuhe värssysä vaatii, ja johonga Monessa maanpaikassa Värssyntäytöksi lisätään yksi liika h, esimerkiksi:

Mättähällä
Kovahan
Kaunihiissa.

Harvoin sanotaan Mailma Mutta Maalima.

End of Project Gutenberg's Satu Sallisesta; Uni, by Jacob Fredrik Lagervall

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK SATU SALLISESTA; UNI ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project

Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE
THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic

work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you 'AS-IS', WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™'s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in

such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.